

Maria Marcus - Født: 27.03.1926 - Død: 20.01.2017

Professor **Christian Graugaard** skriver **mindeord** om forfatter og psykoterapeut **Maria Marcus**, København, 90 år:

At Maria Marcus slap taget i livet samme morgen, som Donald Trump skulle tages i ed som USA's præsident, ligner et sidste mestertræk fra den gamle frisindskæmper og utrættelige mangfoldighedsarkitekt. For Marias lange og rige tilværelse repræsenterede jo det stik modsatte af gold trumpisme: Som datter af jødiske immigranter lærte hun tidligt værdien af rummelighed og solidaritet, og selv om hun på papiret var en lidt bedaget ungdomsoprører, kom hun alligevel til at spille en helt central rolle, da efterkrigsbørnene vendte kønnets, kroppens og erotikkens verdenskort på hovedet.

Maria var et fællesskabsmenneske med enerens mod til at blottlægge tidsåndens tabuer og blinde vinkler. Fra 'Den frygtelige sandhed' (1974) – som diskuterede, hvordan stærke kvinder med fryd kunne lade sig dominere i sovekammeret – til 'Det erotiske isbjerg' (1999), hvor periodens enerverende gas-og vandmester-sexologi fik tørt på. Maria havde format og plads nok til modsætninger. Hun var Danmarks blideste skrappepulle. En elskelig og beskeden primadonna.

Trods seks år i kørestol var Maria til det sidste fuld af liv og fremtidsplaner. Der skulle skrives flere bøger, holdes flere foredrag, råbes mere op. I en nylig e-mail rykker hun mig kærligt for et oplæg om orgasmer, vi skulle holde sammen. »Jeg opdager hele tiden nye ting, som de unge piger skal høre om«, forklarede hun.

Sådan skulle det ikke være, og yngre kræfter må nu overtage nysgerrighedens og frisindets stafet. Maria slap for en verden med Donald Trump. Vi andre må modstræbende vænne os til en verden uden hende.